

NYT FRA BESTYRELSEN

*Af Ole Juul Lund, formand
for Engelsklærerforeningen
for Gymnasiet og HF*

Kommentarer ved en skolestart

Nu er anden etape i overgangen til reformen i gang: den anden årgang af stx-elever og hf-kursister startede i august, og studenterkurserne er nu med. Den gradvise, glidende overgang er en pæn måde at blive vænnet til ændringer på. Først og fremmest oplever vi alle er et større antal konfrontationstimer som følge af de mindre retterreduktioner, fortrinsvis på B-niveau. Det er et problem, som Engelsklærerforeningen af flere omgange har gjort opmærksom på over for undervisningsministeren og følgegruppen. Lydhørheden er der – på papiret – og vi må stadig håbe, at de mange henvendelser vil resultere i en ændring i elevtiden for skriftligt arbejde.

En af konsekvenserne af den nedsatte elevtid til skriftligt arbejde har flere steder ført til ansættelsesmæssige problemer for kolleger med engelsk og et andet fremmedsprog. Antallet af hold med fransk og tysk er gået drastisk ned, hvilket har fået sprogfagene til at henvende sig til Undervisningsministeriet for at gøre opmærksom på et uheldige i, at der er så få elever, der vælger studieretninger med fransk og tysk. Engelsklærerforeningen har støttet fra sidelinien. Et er, at engelsk har indtaget en suveræn førerposition blandt sprogfagene, hvilket man som engelsklærer kan være glad/begejstret/tilfreds med alt efter temperament. Noget an-

det er, at et så lille sprogområde som Danmark må have flere sprog at jonglere med, samtidig med at vi som engelsklærere har stor fornøjelse af at kunne gå i samarbejde med andre sprogfag om væsentlige sproglige og kulturelle emner. Undervisningsministeriet meddelte i sommerferien, at man overvejer, om alle gymnasier skal udbyde en studieretning med tre sprog. Dette er et skridt i den rigtige retning, selvom det vil betyde at de elever, som vælger en sådan studieretning, vil få betydeligt flere timer end deres kammerater.

Det nye grundforløb starter med færre AT-timer – 10 % af det samlede timetal – hvilket er et af de første resultater af tilpasninger af reformen. Dette, samt det faktum, at skolerne nu har erfaringer med at planlægge AP-timer på i grundforløbet gør nok, at arbejdsbelastningen ikke bliver så voldsom som ved starten af sidste skoleår. Alligevel får vi ikke lov til at slappe af – nye udfordringer venter, nemlig den nye karakterskala, som trådte i kraft i august. Undervisningsministeren har lovet, at der skal være en solid oplysningskampagne om den faglige anvendelse af skalaen, og de første anvisninger er allerede tilgængelige – se f.eks. <http://us.uvm.dk/gymnasie/karakter/Engelsk.doc>. Bestyrelsen vil sammen med fagkonsulenten og regionsse-

kretærene vurdere, om der skal arrangeres deciderede kurser om karakterskalaen.

Det nye skoleår betyder også, at der nu er rigtig gang i studieretningsforløbene for 2.-g'erne. Det er glædeligt at se, at engelsk er med i så mange forskellige studieretninger. Undervisningsministeriets tal fra januar i år viser, at 44,5 % af alle elever har valgt en studieretning, hvori Engelsk A indgår. Den største er Engelsk på A-niveau og Samfundsfag på B-niveau. 25,3 % af 1. g'erne begyndte her i januar på denne studieretning. Hertil kan forventes en del elever der vil have engelsk A som valgfag, således at Engelsk A på 3. gymnasieårgang vil være et fag for langt over halvdelen af alle elever. Resten af årgangen vil have Engelsk B, da dette niveau som bekendt skal afsluttes i 3.g.

Disse tal giver anledning til tre overvejelser. For det første: Er vi fagligt oprustede til at gå ind i dette arbejde? For det andet vil parallelitetsproblematikken blive rigtig aktuel, når mange elever skal læse Engelsk B og Engelsk A på samme tid. For det tredje rejser fagets succes spørgsmålet om, hvad fagets identitet egentlig er. Kan faget det hele, og kan det være med i alt i forhold til studieretninger og AT-forløb?

I Engelsklærerforeningens regi er der planlagt en del kursusaktivitet, der forhåbentlig vil kunne være med til at opkvalificere engelsklærerne til at kunne varetage de nye områder, som der skal undervises i. Imidlertid er der jo grænser for, hvor mange kurser den enkelte lærer kan overkomme at deltage i – læs: skolerne vil betale for. I bestyrelsen modtager vi gerne forslag til nye kursusområder.

Parallelitetsproblemet er indtil videre noget vi må leve med, idet undervisningsministeren ikke har i sinde at lette den voldsomme koordinerings- og administrationsbyrde, som kan forudses, når elever fra flere klasser skal have deres kompetencemål bragt i overensstemmelse. Utilbøjeligheden til at afhjælpe problemet når desværre helt ind i følgegruppen, som vi til stadighed må bearbejde.

Spørgsmålet om fagets identitet skal ses i forhold til hvad man ønsker faget skal kunne bidrage med i den samlede uddannelse. Globaliseringsrådet ønsker en ”styrket undervisning i engelsk i de gymnasiale uddannelser: Det faglige niveau i engelsk skal styrkes yderligere i de

gymnasiale uddannelser. Skolerne skal forpligtes til at anvende engelsksproget faglitteratur i de enkelte fag.”, som der står i en rapport fra foråret 2006. Det er uklart, hvad der menes med en styrkelse. Hvad skal styrkes? Er det timetallet eller indholdet? Hvorledes hænger det sammen med ”det faglige niveau”?

I England har der i sommer i The National Association for the Teaching of English foregået en diskussion om fagets indhold, som er interessant for os, selvom der er tale om modersmålsundervisning. Begreberne ”English”, ”English Studies”, ”English Literature” og ”Functional English” er de navne der sættes på faget, og de karakteriserer også tendenserne i Danmark. I England er der fra centralt hold kraftigt fokus på Functional English, som nok er den slags engelsk, Globaliseringsrådet forestiller sig skal være i centrum. Herfra er der ikke langt til at se faget som et redskabsfag. Mange vil mene, at en så pragmatisk, formal fagopfattelse (dannelse) er med til at indsnævre faget og dets muligheder i forhold til den virkelighed og kultur, sproget navigerer i

Som læreplanerne og vejledninger er skruet sammen, er der en kerne i faget. I majnummeret af Anglo Files finder Bente Boeck Jensen, Lene Klejs Engelberg og Annette Sauerberg ud fra en analyse af flere AT-forløb, at hovedvægten i faget har flyttet sig fra læsning af skønlitterære tekster til læsning af sagprosa, hvilket de ser som et tegn på, at denne proces har gjort faget til et redskabsfag. De mener, at vi som engelsklærere må vi være mere bevidste om vores fags videnskabsteori og metoder samt blive bedre til at markere faget som et humanistisk fag. Dette går godt sammen med, hvad Anne Kirsten Pettit skriver i Anglo Files i november 2005 (# 138), nemlig at studieretningernes samspilskrav med fordel kan ses som en lejlighed til at eksperimentere med faget. Vi har altså fagtraditioner at holde fast i, men må samtidig udvikle nye områder.

Selvom vi mener, at vi nu er ved at få reformen ind under huden, vil året således stadig være en udfordring med så mange bolde i luften. Det kan blive nødvendigt i løbet af året at stoppe op og overveje, hvor vi er på vej hen med faget, samtidig med at vi må holde fast i, hvad vi kan, og hvordan vi kan det.